Aan de gemeenteraad

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de datum van deze brief en ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
14 juli 2021		I. Rouwenhorst C. van den Hout	9932 9300

Onderwerp

Extra incidentele middelen jeugdhulp 2022

Geachte raadsleden,

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de extra incidentele middelen die we vanuit het Rijk gaan ontvangen over het jaar 2022. In de kadernota hebben we al een uitgebreide toelichting gegeven over de extra middelen die we in 2021 krijgen. Via de algemene uitkering krijgen we in 2021 afgerond € 2,4 miljoen extra.

Aanleiding

In de kadernota 2022-2025 hebben we u reeds geïnformeerd over de uitspraak van de arbitragecommissie. Op 18 mei jl. heeft de Commissie van Wijzen (CvW) uitspraak gedaan en advies gegeven over het geschil tussen Rijk en gemeenten over de structurele financiering van jeugdzorg. Naar aanleiding van de uitspraak is het Kabinet in gesprek gegaan met gemeenten waarna besloten is dat het Kabinet in 2022 € 1,314 miljard extra beschikbaar stelt aan gemeenten voor de tekorten vanwege de jeugdzorg. Gemeenten committeren zich daarbij aan de invulling van een set aan maatregelen die in 2022 een besparing van € 214 miljoen opleveren. Het gaat deels over maatregelen waarover recentelijk (april 2021) ook al afspraken met gemeenten zijn gemaakt. Daarnaast gaan Rijk en de VNG, in samenwerking met andere betrokken partijen (o.a. cliënten, aanbieders en professionals), aan de slag met het opstellen van een Hervormingsagenda. Deze agenda bestaat uit de combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd.

Extra middelen begroting 2022

In een brief van 29 juni 2021 zijn we door de minister geïnformeerd over de indicatiebedragen per gemeente. Als Oss ontvangen we in 2022 naar verwachting een extra bedrag voor jeugdzorg van € 7,4 miljoen. In de septembercirculaire wordt dit definitief, waardoor het bedrag nog iets kan wijzigen. Een nieuw kabinet zal moeten besluiten over de *structurele* financiën en de noodzakelijke aanpassingen aan het jeugdhulpstelsel om de jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden. De uitspraak van de commissie van Wijzen zal daarbij als zwaarwegende inbreng gelden.

Opgave richting de programmabegroting 2022-2025

Richting de begroting hebben we een aantal dilemma's c.q. keuzes te maken.
Ten eerste hebben we een keuze te maken hoe we dit bedrag van € 7,4 miljoen inzetten. In principe is dit geld bedoeld voor:

- Het afdekken van de tekorten die we de afgelopen jaren hebben gehad op het gebied van jeugdhulp. De commissie van Wijzen heeft geoordeeld dat de bezuiniging die het Rijk aan de voorkant bij de decentralisatie heeft ingeboekt niet in verhouding stond met de stijging van de jeugdzorgkosten. Hierdoor hebben we de afgelopen jaren regelmatig tekorten gehad en hebben we onze begroting voor jeugdzorg structureel moeten aanpassen vanuit onze algemene begroting. In totaal hebben we de afgelopen jaren circa € 4,4 miljoen structureel "bijgeplust" op jeugdhulp. Het is een keuze richting de programmabegroting om een deel van de extra rijksgelden voor 2022 hiervoor achteraf als dekking in te zetten en daarmee komt er geld vrij voor andere ontwikkelingen.
- Extra budget voor de uitvoering van jeugdhulp 2022. We zien een aantal risico's binnen jeugdhulp (wachtlijstproblematiek, overgang naar nieuwe inkoopsystematiek, tariefstijging, toename van aantal jeugdigen met hulpvraag, wijziging van het woonplaatsbeginsel etc.). Daarnaast wordt er landelijk gesproken over een hervormingsagenda. Wat dat gaat betekenen is op dit moment nog niet te voorzien.

We zullen richting de programmabegroting een voorstel uitwerken over de verdeling van het extra geld.

Een tweede dilemma is vervolgens welk deel van het (incidentele) budget kunnen we en mogen we (van de provincie) toch inzetten om structurele kosten af te dekken. We werken nu als gemeente met een "geaccepteerd" tekort vanuit jeugdzorg van € 1,7 miljoen.
Dit was gekoppeld aan het landelijke bedrag van € 300 miljoen wat we kregen voor de jaren 2021 en 2022. We gaan er als het ware nu in onze begroting van uit dat we ook in de toekomst minimaal € 1,7 miljoen structureel extra krijgen vanuit het Rijk.

Als we er voor kiezen om een deel van het incidentele geld voor 2022 toch structureel in te zetten, stijgt ons "geaccepteerde" tekort. Uitgaande van de uitspraak van de commissie van Wijzen lijkt het logisch dat een nieuw kabinet voor de jaren na 2023 ook extra geld gaat geven, dus dat gemeenten structureel meer middelen krijgen. Echter het is op dit moment niet in te schatten hoe hoog dit bedrag zal zijn en tegen welke voorwaarden. Uit financieel oogpunt is het te overwegen om het structurele tekort "beperkt" op te laten lopen en dus een bepaald bedrag op te nemen als extra structurele middelen bovenop de € 1,7 miljoen.
De andere kant van dit dilemma is dat de meest financieel solide keuze is om dit niet te doen en de extra gelden voor jeugdzorg na 2022 pas in te rekenen als hierover duidelijkheid is vanuit een nieuw kabinet. Nadeel daarvan is wel dat hiermee de begroting "op slot" gezet wordt en dat nieuwe beleidswensen/ kostenstijgingen doorgeschoven worden naar een volgende begroting.
Hoe we om gaan met dit dilemma werken we uit in de programmabegroting 2022-2025. Dit doen we nadrukkelijk in overleg met de provincie (als toezichthouder op onze financiën).

Mocht u ons vooraf richting mee willen geven hoe om te gaan met bovenstaande geschetste dilemma's dan gaan we hierover graag met u het gesprek aan bij de bespreking van de kadernota.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Oss.

C.P.W. van Geffen
Wethouder

Mr. F.F.G.P. den Brok
Wethouder